Seat	No.	:	
------	-----	---	--

AT-105

April-2024

B.Com., Sem.-II (NEP)

MDC-ECO-124: Economics

(Labour Economics)

Time: 2 Hours]	[Max. Marks: 50
1. શ્રમના અર્થશાસ્ત્રનો અર્થ અને કાર્યક્ષેત્રની ચર્ચા કરો.	10
અથવા	
1. ભારતમાં શ્રમની સમસ્યાઓનું વર્ણન કરો.	10
2. શ્રમ બજાર એટલે શું ? તેના લક્ષણો સમજાવો.	10
અથવા	
2. હરિફાઈયુક્ત બજારમાં શ્રમ બજારની સમતુલા વિશે ચર્ચા કરો.	10
3. વેતન દરની નીતિનો ખ્યાલ અને તેના લક્ષણો સમજાવો. અથ <mark>વા</mark>	10
	10
3. વેતન દરના પ્રશિષ્ટ સિદ્ધાંતનું વર્ણન કરો.	10
4. બેરોજગારીનો અર્થ અને કારણો સમજાવો.	10
અથવા	
4. મજૂર મંડળ પર નોંધ લખો.	10
AT-105	P.T.O.

5. નીચેના વાક્યોમાંથી ખરાં કે ખોટાં જણાવો : (કોઈપણ દસ)

- 10
- (1) શ્રમનું અર્થશાસ્ત્ર મુખ્યત્વે વેતન, કિંમતો, નફો અને કામ કરવાની પરિસ્થિતિઓના પ્રતિભાવમાં નોકરી આપનારાઓ અને કર્મચારીઓના વર્તન પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરે છે.
- (2) શ્રમનું અર્થશાસ્ત્ર શ્રમ બજારો પર વૈશ્વિકરણની અસરોનો અભ્યાસ કરતું નથી.
- (3) શ્રમનું અર્થશાસ્ત્ર માત્ર વેતન અને રોજગારીની પેટર્નના અભ્યાસ સાથે સંબંધિત છે.
- (4) વેતન દર એ શ્રમિકની માંગનો સૌથી મહત્વપૂર્ણ નિર્ણાયક છે.
- (5) શ્રમનો પુરવઠો વેતન દરો સાથે વ્યસ્ત રીતે સંબંધિત છે.
- (6) હરિફાઈયુક્ત શ્રમ બજારમાં જ્યારે શ્રમની માંગ અને પુરવઠો સમાન થાય ત્યારે સમતુલા સર્જાય છે.
- (7) વેતન નીતિઓમાં સરકારી નિયમો તેમજ નોકરી આપનારા<mark>ઓ અને મજૂર</mark> મંડળો વચ્ચેના કરારોનો સમાવેશ થાય છે.
- (8) વેતન નીતિઓ અર્થતંત્રમાં ઉત્પાદકતાના સ્તર પર કોઈ અસર કરતી નથી.
- (9) વેતન દરના નવપ્રશિષ્ટ સિદ્ધાંત મુજબ, વેતન શ્રમિકની સીમાંત ઉત્પાદકતા દ્વારા નક્કી કરવામાં આવે છે.
- (10) પ્રચ્છન્ન બેરોજગારીમાં વધારાના એક શ્રમિકની સીમાંત ઉત્પાદકતા એક હોય છે.
- (11) મહાત્મા ગાંધી રાષ્ટ્રીય ગ્રામીણ રોજગારી ગેરંટી કાયદો 2જી ફેબ્રુઆરી 2008થી અમલમાં આવ્યો.
- (12) મજૂર મંડળો માત્ર વેતનમાં વધારો કરી શકે છે પરંતુ રોજગારની સપાટી પર અસર કરતાં નથી.

Seat No.	:	
----------	---	--

AT-105

April-2024

B.Com., Sem.-II (NEP)

MDC-ECO-124: Economics

(Labour Economics)

Ti	ne : 2 Hours]	[Max. Marks: 50
1.	Discuss meaning and scope of Labour Economics.	10
	OR	
1.	Describe problems of labour in India.	10
2.	What is Labour Market? Explain its characteristics. OR	10
2.	Discuss Labour Market equilibrium in competitive market.	10
3.	Explain the concept and characteristics of wage rate policy. OR	10
3.	Describe Classical theory of wage rate.	. 10
4.	Explain meaning and causes of Unemployment. OR	10
4.	Write a note on Labour Union.	10
AT	-105	P.T.O.

- (1) Labour economics primarily focuses on the behaviour of employers and employees in response to wages, prices, profits, and working conditions.
- (2) Labour economics does not study the effects of globalization on labour markets.
- (3) Labour economics is only concerned with the study of wages and employment patterns.
- (4) The wage rate is the most significant determinant of labour demand.
- (5) The supply of labour is inversely related to wage rates.
- (6) In a competitive labour market, equilibrium occurs when the supply of labour equals the demand for labour.
- (7) Wage policies include government regulations as well as agreements between employers and labour unions.
- (8) Wage policies have no impact on the level of productivity within an economy.
- (9) According to the neoclassical theory of wage rates, wages are determined by the marginal productivity of labour.
- (10) In disguised unemployment, the marginal productivity of an additional worker is one.
- (11) The Mahatma Gandhi National Rural Employment Guarantee Act came into effect from 2nd February, 2008.
- · (12) Labour unions can only increase wages but not affect the level of employment.

AT-105